

โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสำนักหอสมุดกลาง ปี 2558
เรื่อง “บริการสารสนเทศ/สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์”

วันที่ 25 มิถุนายน 2558

ณ ห้องศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ชั้น 1 อาคารหม่อมหลวงปิ่น มาลากุล
มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม

วิทยากร โดย นางพัชรี เวชการ หัวหน้างานบริการสารนิเทศ หอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ บรรยาย
ให้ความรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานในด้านการให้บริการสารสนเทศ/สารสนเทศอิเล็กทรอนิกส์ สรุป
ได้ดังนี้

1. การใช้ One Search

One Search คือ เครื่องมือในการสืบค้นฐานข้อมูลในหน้าจอเดียว ผู้ให้บริการจะแนะนำการใช้
One Search แก่ผู้ใช้บริการตามกรณีดังต่อไปนี้

1.1 ผู้ให้บริการไม่สามารถระบุฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการได้ ไม่ทราบว่าจะค้นจาก
ฐานข้อมูลอะไร

1.2 ผู้ให้บริการยังไม่ชัดเจนในเรื่องที่ต้องการหา จะใช้ One Search สืบค้นเพื่อดูข้อมูลกว้างๆ
ก่อนว่ามีข้อมูลอะไรบ้างจากฐานข้อมูลทุกฐาน

1.3 ผู้ให้บริการจะต้องมีทักษะในการใช้ keyword และจะต้องทราบว่าจำกัดการสืบค้นได้
อย่างไร

1.4 ผู้ให้บริการต้องสามารถแยกแยะประเภทของเอกสารที่ค้นพบได้ เช่น ข้อมูลที่สืบค้นได้เป็น
หนังสือของห้องสมุด หรือเป็นหนังสือจากฐานข้อมูล หรือเป็นบทความจากฐานข้อมูลออนไลน์ ฯลฯ

1.5 ผู้ให้บริการต้องสามารถอธิบายข้อจำกัดในการ download fulltext ได้ และแนะนำบริการ
อื่นๆ แก่ผู้ใช้บริการได้

1.6 ผู้ให้บริการต้องหาทางออกให้แก่ผู้ใช้บริการได้ หากผู้ใช้บริการต้องการเอกสารที่ไม่สามารถ
download full-text ได้ เพื่อให้ผู้ใช้บริการได้ในสิ่งที่ต้องการมากที่สุด

ในการใช้ One Search ผู้ให้บริการจะต้องถามผู้ใช้บริการว่าต้องการข้อมูลอะไรบ้าง ต้องการ
เฉพาะ e-Book หรือต้องการสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลทั้งหมด ผู้ให้บริการจะต้องพูดคุยกับผู้ใช้บริการ
ตลอดเวลา คอยจับความต้องการของผู้ใช้บริการ บางครั้งผู้ใช้บริการไม่ทราบว่าต้องการอะไร ผู้ให้บริการต้อง
คอยซักถาม จับประเด็นให้ได้ ถ้าผู้ใช้บริการไม่ระบุฐานข้อมูล การสืบค้นจาก One Search ให้เริ่มต้นจาก all
ซึ่งได้แก่ รวม 13 ฐานข้อมูลจาก สกอ. ส่วนฐานข้อมูลที่สำนักหอสมุดบอกรับยังไม่รวมอยู่ใน One Search
เช่น Art Store, JSTOR แต่บางครั้งในการสืบค้นยังพบว่าบางข้อมูลมาจากฐานข้อมูล JSTOR แต่จะดู full-
text ได้หรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง นอกจากฐานข้อมูลจาก สกอ.แล้ว ยังมีฐานข้อมูลของห้องสมุด (สืบค้น
ภาษาไทยได้) ฐานข้อมูลออนไลน์ที่ห้องสมุดบอกรับ eBook และฐานข้อมูลที่อยู่ในระบบเปิด (Open
Access) ส่วนใหญ่ download ได้ฟรี แต่ขึ้นอยู่กับว่าเป็น Open Access ระดับไหน

ในการสืบค้นต้องเลือกขอบเขตในการสืบค้นตามคำสืบค้น ได้แก่ ผู้แต่ง ชื่อเรื่อง หรือคำสำคัญ
เมื่อเข้าสู่หน้าจอแสดงผล จะพบกับ Research Starter คือข้อมูลเบื้องต้นของคำสืบค้นนั้นๆ ถ้า Research

Starter เป็นไฟล์ HTML สามารถคลิกเพื่อฟังเสียงได้ และ download เป็นไฟล์ mp3 เพื่อนำไปฟังที่ไหนเมื่อไหร่ก็ได้ นอกจากนี้ ยังสามารถเลือกฟังสำเนียงต่างๆ ได้ด้วย เช่น สำเนียงอังกฤษ สำเนียงอเมริกัน สำเนียงออสเตรเลีย และแปลเป็นภาษาไทยได้ แต่แปลแบบ google ถ้าจะนำข้อมูลไปใช้จะต้องอ่านก่อนว่าสิ่งที่แปลมานั้นได้ใจความแค่ไหน ผู้ให้บริการจะต้องแนะนำนักศึกษาด้วยว่าต้องอ่านก่อน เทียบเคียงกับบทความภาษาอังกฤษ แล้วค่อยเรียบเรียงให้สละสลวยสำหรับทำรายงานส่งอาจารย์ และยังมีเครื่องมือในการดำเนินการกับข้อมูล ได้แก่ print, save, cite, export, create note

เมื่อสืบค้นข้อมูลได้แล้ว ผู้ให้บริการต้องถามผู้ใช้บริการว่าต้องการข้อมูลแค่ไหน ต้องการข้อมูลฉบับแปลอย่างเดียวหรือไม่ หรือถ้าผู้ใช้บริการเป็นนักวิจัย ผู้ให้บริการก็ต้องแนะนำต่อได้ว่า จะ export เข้าโปรแกรม endnote ได้อย่างไร จะเขียนบรรณานุกรมได้อย่างไร

ในการสืบค้นจะมีการสืบได้ 2 แบบ คือ Basic Search และ Advanced Search Basic Search เป็นการสืบค้นข้อมูลเบื้องต้นอย่างง่าย ส่วน Advanced Search จะเพิ่มการจำกัดขอบเขตการสืบค้นโดยใช้ตรรกะบูลีน Boolean (and, or, not)

เราสามารถจำกัดผลการสืบค้นได้โดยใช้เครื่องมือทางซ้ายมือ Refined Results ประกอบด้วย Limited to สิ่งที่เราจะใช้บ่อยๆ ได้แก่ ระบุปี หรือระบุประเภทเอกสาร Source Types เป็น All Results, Academic Journals, Conference Materials, Books, Magazine, Review และอื่นๆ หากจำกัดการสืบค้นแบบระบุปีไปแล้ว จะถอยหลังกลับไปปีเก่ากว่าได้ 2 วิธี คือ จากหัวข้อใหญ่ Current Search ทางด้านซ้ายมือ และหัวข้อย่อย 'Find all my search term' คลิกเลือกคำค้นเดิม หรืออีกวิธีก็คือ จากหัวข้อใหญ่ Current Search ทางซ้ายมือ หัวข้อย่อย Limiters คลิกเครื่องหมายกากบาทที่คำว่า 'Publication Date'

ในการอ่านข้อมูลที่ค้นพบ ผู้ให้บริการต้องทราบว่ารายการที่พบเป็นอะไร เช่น Academic Journal, eBook ฯลฯ และต้องอ่านรายการทางบรรณานุกรมให้ได้ว่าคืออะไร และถ้าพบคำว่า 'Linked Full-text' ลองคลิกเข้าไป จะพบข้อมูลฉบับเต็มหรือไม่ ค่อยว่ามาดูกันอีกที ถ้าพบคำว่า 'download full-text in pdf' ลองคลิกเข้าไป ถ้าพบข้อมูลฉบับเต็ม (full-text) ก็จะสำเนาข้อมูลให้ผู้ใช้เลยหรือส่งอีเมลล์ให้ ถ้าไม่พบข้อมูลฉบับเต็ม ผู้ให้บริการจะต้องมีคำตอบให้ผู้ใช้บริการว่า ฐานข้อมูลนี้ทางมหาวิทยาลัยศิลปากรเปิดดูข้อมูลฉบับเต็มได้น้อย แต่มหาวิทยาลัยอื่นเปิดดูข้อมูลฉบับเต็มได้มากกว่า ผู้ให้บริการจะต้องถามผู้ใช้บริการว่ายังต้องการบทความนี้หรือไม่ ถ้ายังคงต้องการ ก็จะส่งคำขอไปยัง mailing list ของคณะทำงานบริการสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา สำหรับค่าบริการจะคิดตามอัตราของคณะทำงานฯ หรือหากส่งคำขอไปแล้วได้รับคำตอบว่าไม่มีสถาบันใดมีข้อมูลฉบับเต็ม และผู้ใช้บริการยังคงต้องการอ่านบทความนั้น ก็จะติดต่อไปยังต่างประเทศ ซึ่งจะมีค่าใช้จ่ายในการให้บริการสูงขึ้น และผู้ให้บริการจะต้องขออีเมลล์ของผู้ใช้บริการด้วย เพราะจะต้องติดต่อสื่อสารกันทางอีเมลล์

นอกจากนี้ ในการจำกัดการสืบค้นทางด้านซ้ายมือของหน้าจอสืบค้น ยังมีการจำกัดการสืบค้นโดยใช้คำค้นจากหัวเรื่อง (Subject) สำนักพิมพ์ (Publisher) ชื่อวารสาร (Publication) ภาษา (Language) ภูมิประเทศ (Geography) ผู้ให้บริการฐานข้อมูล (Content Provider) ได้อีกด้วย

ส่วนการจำกัดผลการสืบค้นทางขวามือของหน้าจอสืบค้น จะมีช่องทางในการสืบค้นจากฐานข้อมูล Proquest, ภาพที่เกี่ยวข้อง (Related Images), แหล่งสืบค้นอื่นๆ (Additional Resource) ได้แก่ Britannica Image Quest และ Search Widget ได้แก่ Google Scholar

หากผู้ใช้บริการต้องการข้อมูลวิจัย, วิทยานิพนธ์, บทความเป็นภาษาไทย สามารถสืบค้นได้จากฐานข้อมูล ThaiLIS Digital Collection

2. การใช้ e-Book จากฐานข้อมูลของสำนักหอสมุดฯ

2.1 การใช้ One search ในการค้นหา eBook กระทำได้โดยเลือกจากหน้าจอสืบค้นหน้าแรกของเว็บไซต์สำนักหอสมุดกลาง และเว็บไซต์ของแต่หอสมุดแต่ละวิทยาเขต คือ เมื่อคลิกเลือก 'Search EBSCO Discovery Service: จะมี dropdown ให้เลือกสืบค้น ได้แก่ 'All' ซึ่งจะครอบคลุมทรัพยากรสารสนเทศทุกประเภท และหากต้องการข้อมูลเฉพาะ 'eBooks' ให้เลือก 'eBooks'

2.2 การจำกัดการสืบค้นเป็น eBook หากได้ผลการสืบค้นจาก dropdown 'All' สามารถจำกัดการสืบค้นโดยเลือก 'Source Types' ทางด้านซ้ายมือของหน้าจอ แล้วเลือก 'eBooks'

2.3 การลงทะเบียนเป็นผู้ใช้ EBSCO Host ในการอ่าน eBook จาก One Search สามารถอ่านได้ 2 วิธี คือ เปิดอ่านได้เลย หรือ download (offline) มาอ่านภายหลัง โดยไม่ต้องใช้ Network ในการ download (offline) จะต้องเป็นสมาชิกของ EBSCO ซึ่งผู้ให้บริการอาจอธิบายให้แก่ผู้ใช้บริการฟังว่า เปรียบเสมือนการเป็นสมาชิกห้องสมุด ถ้าอยากยืมหนังสือจากห้องสมุด ก็จะต้องสมัครเป็นสมาชิกของห้องสมุดก่อน ถ้าอยากยืมหนังสือของ EBSCO ก็จะต้องเป็นสมาชิกของ EBSCO ก่อน ถ้าหากใช้งานเป็นครั้งแรก ให้คลิก Create a new Account และกรอกข้อมูลต่างๆ ลงในแบบฟอร์ม ถ้าผู้ใช้บริการมีบัญชีอยู่แล้ว ให้ลงชื่อเข้าใช้งานได้เลย โดยคลิกที่ Sign in to My EBSCOhost แล้วใส่ user name และ password

สำหรับระยะเวลาในการยืมหนังสือ จะไม่เท่ากัน บางเล่มให้ยืม 7 วัน บางเล่มให้ยืม 365 วัน โดยดูจาก 'Checkout period (in days) เมื่อคลิกที่คำว่า 'Checkout & Download)' แสดงว่ายืมเรียบร้อยแล้ว จะปรากฏเพิ่มข้อมูล download ชื่อ 'URLlink.acsm'

2.4 ติดตั้งโปรแกรม Adobe Digital Editions / Bluefire สำหรับการอ่าน eBook จะต้องใช้โปรแกรมนี้ในการอ่าน หากอ่านจากเครื่องคอมพิวเตอร์ จะต้องติดตั้งโปรแกรม 'Adobe Digital Edition' หากอ่านจากแท็บเล็ตหรือสมาร์ทโฟน จะต้องติดตั้งแอปพลิเคชัน 'Bluefire Reader'

3. การใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ในการใช้งานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

- 3.1 เพื่อหาบทความ (Article)
- 3.2 เพื่อการทบทวนวรรณกรรม (Review Literature)
- 3.3 เพื่อตัวอย่าง Thesis/Dissertations
- 3.4 เพื่อดูข้อมูลการอ้างอิง (Citations)
- 3.5 เพื่อการตรวจสอบหนังสือและวารสารจากสถาบันอื่น

หากผู้ใช้บริการต้องการสืบค้นฐานข้อมูลใดโดยเฉพาะ ผู้ให้บริการสามารถเข้าไปสืบค้นจากฐานข้อมูลนั้นๆ ได้เลย แต่หากผู้ใช้บริการต้องการข้อมูลจากฐานข้อมูลใดก็ได้ ผู้ให้บริการจะใช้ One Search ในการค้นหาข้อมูล

ฐานข้อมูล Science Direct

นักศึกษาที่เข้ามาหาข้อมูลในหอสมุดพระราชวังสนามจันทร์ ส่วนใหญ่จะเป็นนักศึกษาจากคณะเกษตรศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และบัณฑิตศึกษา ซึ่งจะนิยมใช้ฐานข้อมูล Science Direct

ผู้ให้บริการควรเข้าไปสำรวจฐานข้อมูลทุกปี เนื่องจากแต่ละฐานข้อมูลจะปรับเปลี่ยน Platform ทุกปี ต้องอ่านตั้งแต่ด้านบนของฐานข้อมูลเลยว่ามีข้อมูลอะไรบ้าง เช่น Science Direct จะมีให้เลือกสืบค้น

จากหนังสือหรือวารสาร Browse publications by subject, Browse publication by title ซึ่งเมื่อในปีก่อนๆ ไม่มีทางเลือกสำหรับช่องทางนี้ นอกจากนี้ยังเพิ่มการสืบค้นจาก Open Access ซึ่งแตกต่างจากการให้บริการก่อนหน้านี้ที่นักวิจัยจะตีพิมพ์บทความลงในวารสารราคาแพง เช่น Science Direct หรือ Elsevier เนื่องจากมีค่า impact factor สูง เพื่อให้ได้รับการอ้างอิงมาก ปัจจุบันเมื่อจะเข้าไปอ่านบทความที่ต้องเสียเงินก็จะไม่มีใครเข้าไปอ่าน การลงตีพิมพ์บทความวารสารจาก Open Access จะได้รับความนิยมมากขึ้น เพื่อให้คนเข้าถึงข้อมูลได้ง่ายขึ้น บทความนั้นก็จะได้รับการอ้างอิงมากขึ้น

ผู้ให้บริการควรค่า Impact factor ของวารสารในแต่ละสาขาวิชา ให้แก่ผู้ใช้บริการได้ด้วย เช่น อาจารย์ นักวิชาการ โดยข้อมูลที่มีการจัดเตรียมไว้ในแต่ละปี ได้แก่ วารสารชื่อใดบ้างมีค่า impact factor สูงสุด 10 อันดับแรก เนื่องจากจะส่งผลต่อชื่อเสียงของอาจารย์ การได้รับรางวัลจากมหาวิทยาลัย ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัย การจัดอันดับมหาวิทยาลัย ผู้ให้บริการต้องขอความร่วมมือจากสถาบันอื่น

นอกจากนี้ ผู้ให้บริการจะต้องทราบว่าวารสารอะไรบ้างที่อยู่ในรายการ 'Beall's list' คือ เป็นวารสารที่ขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็ข้อมูลสำหรับใช้ในการอธิบายและแนะนำให้แก่ผู้ใช้บริการได้

การสืบค้นจากฐานข้อมูล Science Direct และ Google scholar มีเทคนิคในสืบค้นดังนี้

1. ใส่ข้อมูลเท่าที่ทราบหรือข้อมูลที่ต้องการสืบค้นลงในช่องที่กำหนดให้ ได้แก่ คำค้น ชื่อผู้แต่ง ชื่อวารสารหรือชื่อหนังสือ ปีที่ ฉบับที่ หรือเลขหน้า แล้วคลิกเริ่มสืบค้น ไอคอนที่คลิกเพื่อเริ่มการสืบค้นในแต่ละฐานข้อมูลจะแตกต่างกัน เช่น ไอคอนแว่นขยาย, ลูกศรเหมือนเครื่องหมาย enter, คำว่า go หรือ คำว่า search

2. การจำกัดการสืบค้นในแต่ละฐานข้อมูลก็จะแตกต่างกัน ถ้าไม่อยู่ทางด้านซ้ายมือ ก็จะอยู่ทางด้านขวามือของหน้าจอสืบค้น

3. ในการสืบค้นข้อมูล หากใส่เครื่องหมายคำพูดคร่อมระหว่างกลุ่มคำ หมายความว่า ต้องการผลการสืบค้นที่กลุ่มคำนั้นอยู่ติดกัน เช่น "European history"

4. ผลการสืบค้นในแต่ละฐานข้อมูล จะมีคำสั่งคล้ายๆ กัน เช่น

- Purchase คือ ต้องซื้อบทความ
- Export คือ นำข้อมูลไปที่โปรแกรมช่วยจัดการทางด้านบรรณานุกรม
- Relevance คือ ความเกี่ยวข้อง
- Access types คือ ประเภทของการเข้าถึง

5. สัญลักษณ์ที่ปรากฏในบทความจะมีไอคอนรูปกระดาษสีต่างๆ ได้แก่

- สีเทา แสดงว่าเปิดดูข้อมูลฉบับเต็มไม่ได้
- สีเขียว แสดงว่า เปิดดูข้อมูลฉบับเต็มได้
- สีส้ม แสดงว่า เป็น Open Access

ถ้าสืบค้นจากชื่อวารสารแล้วพบไอคอนรูปกระดาษ สีต่างๆ ดังนี้

- สีส้มและสีเขียวสลับครึ่ง แสดงว่า บางส่วนเป็น Open Access
- สีส้มและสีเทาสลับครึ่ง แสดงว่า บางส่วนปิด บางส่วนเปิดให้เข้าดูข้อมูลฉบับเต็มได้

6. ข้อมูลของวารสารที่สืบค้นได้อาจมีความแตกต่างกันในแต่ละปี อาจจะสามารถใช้งานข้อมูลจากวารสารฉบับเก่าได้ ส่วนข้อมูลฉบับใหม่ไม่อนุญาตให้ใช้งานได้

7. ผู้ให้บริการจะต้องคลิกเพื่อเข้าใช้งานหากไม่สามารถใช้งานข้อมูลฉบับเต็มได้ ระบบจะแจ้งว่าให้ดำเนินการซื้อ ผู้ให้บริการต้องหาข้อมูลจากแหล่งอื่น เช่น หาใน Google Scholar ต่อไป ซึ่งบางบทความสามารถ download บทความฉบับเต็มได้

8. หากผู้ใช้บริการต้องการข้อมูลฉบับเต็มจากบรรณานุกรมที่มีมาให้ ซึ่งวารสารจะใช้ชื่อย่อ ผู้ให้บริการควรรู้ชื่อเต็มของวารสารโดยจะมีคู่มือตรวจสอบชื่อย่อของวารสาร และผู้ให้บริการควรทราบว่าบรรณานุกรมแต่ละชื่อนั้น เป็นหนังสือหรือวารสาร ส่วนไหนคือ ผู้แต่ง ชื่อหนังสือหรือชื่อวารสาร แล้วเอาข้อมูลที่ได้มาสืบค้นใน Google Scholar ซึ่งจะมีการค้นหาขั้นสูง Advanced Scholar ถ้าใส่ข้อมูลถูกต้อง ผลการสืบค้นจะตรงตามความต้องการทันที

9. Google Scholar สามารถค้นหาตัวชี้วัดผลงานที่ลงตีพิมพ์ในหนังสือหรือวารสารได้ด้วย โดยคลิกที่คำว่า Metrix แล้วใส่ข้อมูลที่ต้องการลงไป

รูปแบบการเขียนอ้างอิง

รูปแบบการเขียนอ้างอิงของมหาวิทยาลัยศิลปากรใช้รูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย คือ APA หากนักศึกษาเขียนอ้างอิงนอกเหนือจากรูปแบบของบัณฑิตวิทยาลัย นักศึกษาต้องให้อาจารย์รับรองรูปแบบนั้น

4. การให้บริการส่งเสริมการวิจัย

4.1 การให้คำแนะนำเพื่อการแสวงหาสารนิเทศ สำหรับข้อมูลวิทยานิพนธ์ภาษาไทยสืบค้นจากฐานข้อมูล OPAC ของห้องสมุด และจาก THAILis หรือจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยอื่น โดยใช้ฐานข้อมูล Union Catalog ผู้ให้บริการควรทราบว่าสถาบันใดสามารถ download full-text ได้

สำหรับข้อมูลวิทยานิพนธ์ภาษาต่างประเทศ จะสืบค้นจากฐานข้อมูล Proquest เป็นฐานที่สกอ. ชื่อให้ ถ้าสืบค้นจากภายในมหาวิทยาลัย เมื่อเข้าฐานข้อมูล จะมีคำว่า ‘Welcome Silpakorn University’ จะสามารถ download full-text ได้ ถ้าสืบค้นจากนอกมหาวิทยาลัย สังเกตได้จากข้อความ ‘Welcome Guest’ จะ download full-text ไม่ได้

ฐานข้อมูล Web of Science ไม่มี full-text จะมีบทความย่อและบรรณานุกรม หากผู้ใช้บริการต้องการตรวจสอบว่ามีผู้ใช้ข้อมูลที่ลงในวารสารต่างประเทศมากน้อยแค่ไหน จะใช้ Web of Science ตรวจสอบ เช่น ต้องการทราบว่ามหาวิทยาลัยศิลปากรมีอาจารย์หรือนักวิจัยนำบทความลงตีพิมพ์ในวารสารต่างประเทศกี่รายการ โดยสืบค้นจากคำว่า ‘Silpakorn University’ และระบุขอบเขตเป็น address แล้วคลิกค้นหา ก็จะปรากฏผลลัพธ์

การหาค่า Impact Factor ของวารสาร หาได้หลายวิธี ได้แก่

1. ค้นหาจากในฐานข้อมูล Journal Citation Report (JCR) ซึ่งเป็นเจ้าของเดียวกับฐานข้อมูล Web of Science

2. เข้าเว็บไซต์ของวารสารแต่ละชื่อ จะมีค่า Impact Factor ของวารสารชื่อนั้นๆ

3. ขอความร่วมมือมหาวิทยาลัยอื่นซึ่งบอกรับฐานข้อมูล Journal Citation Report (JCR) เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เกณฑ์อื่นๆ ที่ใช้วัดคุณภาพวารสาร นอกเหนือจากฐานข้อมูล JCR ได้แก่

1. ฐานข้อมูล Scopus จะมีค่า SJR (SCImago Journal Rank) ค่า SJR ดูได้จากเว็บไซต์ <http://www.scimagojr.com/> โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

2. ของออสเตรเลียมีค่า JIF คุ้ได้จากเว็บไซต์ <http://www.jifactor.com/> โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

3. เว็บไซต์ <http://www.scholarsteer.com/> เป็นเว็บไซต์ที่อธิบายให้ความรู้เรื่องการประเมินคุณภาพของวารสารวิชาการ

4.2 การให้คำแนะนำการประเมินคุณค่าสารนิเทศ เบื้องต้นดูจาก url ว่ามาจากแหล่งที่น่าเชื่อถือได้มากแค่ไหน เช่น ทางด้านศิลปะมาจากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร หากไม่รู้จักแหล่งที่มา ก็จะจับใจความสำคัญของบทความเพื่อต่อยอดความคิด แต่ไม่นำมาใช้อ้างอิง

4.3 การให้คำแนะนำการอ้างอิง, การเขียนบรรณานุกรม และโปรแกรม EndNote ในการเขียนบรรณานุกรมจะการเขียนหลายรูปแบบ หากนักศึกษาต้องการรูปแบบของมหาวิทยาลัย ผู้ให้บริการจึงแนะนำคู่มือการเขียนบรรณานุกรมของบัณฑิตวิทยาลัยให้นักศึกษาอ่าน และสามารถให้คำแนะนำได้ว่าชื่อผู้แต่งจะเอามาจากไหน ชื่อเรื่องจะเอามาจากส่วนไหน

สำหรับโปรแกรม EndNote ผู้ให้บริการจะต้องทดลองทำ และสามารถอธิบายแก่ผู้ใช้ได้ มีข้อจำกัดและจะแก้ไขได้อย่างไร

4.4 การออกไปให้ความรู้ภายนอกห้องสมุด ได้แก่ การติดต่อไปยังคณะ ภาควิชาต่างๆ เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้บริการต่างๆ ของหอสมุด

5. การให้บริการช่วยการค้นคว้าและยืมระหว่างห้องสมุด

5.1 สอบถาม วิเคราะห์คำถามของผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการต้องสอบถามและเก็บข้อมูลว่าผู้ใช้บริการต้องการอะไร

5.2 รู้จักเครื่องมือและแหล่งสารนิเทศต่างๆ เมื่อผู้ให้บริการรู้ความต้องการของผู้ใช้บริการแล้วต้องรู้ว่าจะไปสืบค้นข้อมูลจากแหล่งใด

5.3 การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า รู้จักการรับมือกับผู้ใช้บริการที่หลากหลาย

บทสรุป

การบริการสารสนเทศ คือ การบูรณาการความรู้และทักษะทั้งหลายที่มีอยู่ และสามารถออกมาใช้ได้ในเวลาที่เหมาะสมกับผู้ใช้บริการและสถานการณ์

คุณลักษณะของบรรณารักษ์งานบริการสารสนเทศ

1. มีใจบริการ
2. มีน้ำใจและมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
3. ติดตามความต้องการของประชาชน
4. ใฝ่หาความรู้
5. พยายามเสริมทักษะด้านการสรุปความ
6. พยายามเสริมความรู้ด้านภาษาอังกฤษ